EUCPN
EUROPEAN CRIME PREVENTION NETWORK

MÜÜDIMURDJA:

KAS ENNETATUD KURITEGEVUS TÄHENDAB ÜMBERPAIGUTATUD KURITEGEVUST?

Milleks rakendada sissemurdmiste vastaseid meetmeid, kui selle tulemusena vargad lihtsalt viivad oma tegevuse üle mõnda teise lähedalasuvasse piirkonda? Mõnikord arvatakse, et ennetusmeetmete rakendamine, näiteks valvekaamerate paigaldamine, paneb kurjategijaid lihtsalt oma tegevust teistesse kohtadesse üle viima, muutma oma meetodeid või leidma uusi sihtmärke. Kuid see on vaid üks võimalikest tulemustest, mida sekkumine võib kaasa tuua. Tegelikkuses kaaluvad kuritegevuse üleviimise sageli üle kaks muud tulemust: kuritegevuse lõpetamine ja kuritegevuse ennetamisest saadava kasu levik. [1]

KURITEGEVUSE VÄLJATÕRJUMINE - PIGEM ERAND KUI REEGEL

Kuritegevuse ümberpaigutamine tähendab kuriteo teatud kohast, ajast, sihtmärgist, meetodist või kurjategijast teise kohta ümberliikumist, mis on kuritegevuse ennetamise algatuse tulemus. See juhtub siis, kui sissemurdmisevastane sekkumine sunnib kurjategijaid muutma oma meetodeid murdvarguse asemel relvastatud röövimiseks või muutma oma sihtmärke, liikudes lähedalasuvasse äärelinna, kus sekkumist ei rakendata. Ümberpaigutamine põhineb ideel, et kuigi asukohapõhine kuriteoennetus vähendab kuriteovõimalusi, ei tegele see kurjategijate motiividega (nt et murdvaras võib sooritada sissemurdmise, et rahastada oma uimastisõltuvust). Seetõttu eeldati pikka aega, et asukohapõhine ennetamine põhjustab lihtsalt seda, et kurjategijad nihutavad oma tegevuse algse tegevuskoha lähedale, et jätkata seal õigusrikkumist. [2]

Seda eeldust tugevdavad erinevad nihkumise tüübid, mida saab eristada. Esiteks, *ajaline nihkumine* tähendab, et õigusrikkumise aeg muutub. Näiteks ootab taskuvaras tõenäoliselt politseipatrulli töö lõppu, enne kui ta tegutseb. Teiseks tähendab *sihtkoha nihkumine*, et kurjategijad valivad teise sihtmärgi. Ülikoolide poolt algatatud taskuvarguste vastane kampaania võib panna taskuvargad keskenduma üliõpilaste asemel eakamatele inimestele. Kolmandaks tähendab *ruumiline nihutamine*, et kurjategijad kolivad teise kohta. Rongijaamas läbiviidav taskuvarguste vastane sekkumine võib sundida taskuvargaid oma kuritegusid ümber paigutama mõnda teise sobivasse kohta, näiteks tiheda liiklusega bussijaama või lähedalasuvale kaubatänavale. Neljandaks, *taktikaline ümberpaigutamine* viitab olukorrale, kus kurjategijad muudavad oma tavapäraseid meetodeid. Tänu taskuvarguste vastu võitlemise sekkumisele võivad kurjategijad muuta meetodeid ja rakendada meetodeid, millega tähelepanu kõrvale juhtida, selle asemel et varjamatult röövida tähelepanematuid ohvreid. Lõpuks tähendab *kuriteo nihutamine* kuriteoliigi muutumist. Politsei patrullimine tiheda liiklusega kohtades võib sundida taskuvargaid muutma oma lähenemist ja minema üle kauplusevargustele. [3]

Need eri liiki nihked raskendavad kuritegevuse võimaliku mujale liikumise täpset tuvastamist. Üleminek on mitmekesine, peen ja pole järjekindel, sest kurjategijatel on palju alternatiive, mille vahel valida. Pealegi võivad mõned taktikalised muutused olla väikesed ning kõik kurjategijad ei mõtle ja tegutse sarnaselt. Näite jätkuks võib öelda, et kui taskuvargad muudavad oma tegevust, võib see uus meetod, sihtmärk või piirkond, kuhu kuritegevus on ümber liikunud, jääda väljapoole vastutava politseijaoskonna tegevuspiirkonda. [4]

Siiski on üha rohkem tõendeid, mis näitavad, et kuritegevuse ümberpaigutamine ei ole laialtlevinud nähtus. Kui see esineb, on sageli tegemist "kahjutu" kuritegevuse nihkumisega. Näiteks võib politseipatrull, mille eesmärk on takistada taskuvargusi tiheda liiklusega rongijaamas, põhjustada väikese arvu taskuvaraste tegevuse ümberpaigutamist. Sama patrull võib aga kaasa tuua muude nähtuste, näiteks vägivalla, vandalismi või avaliku korra rikkumiste vähenemise. See tähendab, et selle negatiivne mõju on väike võrreldes selle patrulli tekitatud positiivsete muutustega. [5]

Kahjulike kuritegude ümberpaigutamine

Selle asemel, et sekkumine tekitab (ootamatuid) parandusi, on ka võimalik, et sekkumise negatiivsed mõjud kaaluvad üle selle positiivse tulemuse. Selle näiteks on, kui ennetusmeetmed jaekauplustes vähendavad poevargusi, kuid samal ajal põhjustavad rohkem sissemurdmisi kauplustesse või suurendavad röövimiste arvu kaubaveol. Sellest hoolimata on võimalikku kahjulikku ümberpaigutumise mõju raske mõõta ja kui seda täheldatakse, on tulemused sageli väheveenvad.[6] Seetõttu on oluline hinnata ennetusprojekte tõhusalt ja järjepidevalt. See hõlbustab varajast avastamist ning annab võimaluse algatusi kohandada ja parandada.[7]

Ümberpaigutamine ei ole nii levinud, kui tavaliselt arvatakse, osaliselt seetõttu, et teatud liiki kuritegevus on seotud kindla kohaga, mida nimetatakse ka kuumaks kohaks.[8] Kuum on koht (nt lähestikku paiknevad tänavad või elav väljak), kuhu kuritegevus on pikema aja jooksul koondunud. Kuritegevuse esinemine nendes kohtades on tingitud paljudest kuritegude toimepanemise võimalustest, mis esinevad nii ajaliselt kui ka ruumiliselt koos. Vastupidiselt sellele, mida ümberpaigutamine eeldab, ei tähenda nende võimaluste äravõtmine automaatselt seda, et kurjategijad oma tegevust ümber paigutaksid.[9]

Esiteks peab kuritegevus olema paindumatu, et ümberpaigutamine toimuks. See tähendab, et olenemata ennetusmeetmetest varastab poevaras rutiinselt teatud arvust kauplustest teatud arvu kaupu. See tähendab, et kauplusesisene turvalisus või elektrooniliste turvaelementide paigaldamine kaupadele sunniks poevargaid ümber kolima kauplusesse, kus neid meetmeid ei rakendata. Siiski on paljud kuritegelikud käitumisviisid paindlikud ja muutlikud. Seda mõjutab võimalus (nt väärtuslik, kuid kergesti varastatav kaup, millel puudub elektrooniline turvaelement), mis avaneb õigel hetkel (nt suuremates kaupluses, kus töötajad on tähelepanematud). Kui mainitud eeldused ei ole täidetud, ei pruugi juhuslik poevaras vargust isegi mitte kaaluda. [10]

Teiseks eeldab ümberpaigutamine õigusrikkujate teatud liikuvust nii koha, aja kui ka meetodi osas. Kuid mitte kõik õigusrikkujad ei ole altid liikuma. Murdvargal ei ole lihtne ümber asuda, kui tema tavapärases naabruskonnas rakendatakse strateegiaid, mis muudavad sihtmärkidele ligipääsu raskemaks, näiteks ukse- ja aknalukud või kuja sulgemine.[11] Asukoha vahetamine loob uusi väljakutseid ja nõuab rohkem ettevalmistusi, uue transpordivahendi leidmise või uue piirkonnaga tutvumiseks kuluva lisaaja näol. Kõik see eeldab kurjategijate otsustavust, mis ei ole iseeneslikult olemas. [12]

Väita, et ümberpaigutamist ei saa toimuda, oleks liiga lihtsustatud. Siiski on kaks tulemust, mis ületavad ümberpaigutamise mõju, st kuritegevuse lõpetamine ja kuritegevuse ennetamise kasu levik.

KURITEGEVUSE LÕPETAMINE

Esimene võimalik tulemus kuritegevuse väljatõrjumiseks on kuritegevuse lõpetamine. Kui kurjategijatele ei anta lihtsat sihtmärki, siis eeldatakse, et paljud kurjategijad loobuvad, selle asemel et leida “asendusohver”, -sihtmärk või -meetod. Seda mõtet toetavad mitmed selgitused.

Esiteks on suur osa kuritegevusest seotud linna sees asuvate kuumade kohtadega, näiteks tööstuspiirkonnaga, mis muutub pärast tööpäeva lõppu tühjaks. Ennetusmeetmete rakendamine, näiteks piirdeaia või kvaliteetsete lukkude ja automaatse valgustuse paigaldamine, vähendab kuritegevuse võimalusi, kuna see muudab varaste jaoks tegutsemise raskemaks ja seega vähem ahvatlevaks. [13]

Lisaks eduka võimaluse leidmisele peavad õigusrikkujad olema üksikasjalikult kursis ka ruumidega, millega nad oma tegevuse käigus regulaarselt kokku puutuvad. Vargad peaksid teadma, milliseid hooneid sihtmärgiks võtta, milliseid turvameetmeid vältida ja kuidas kiiresti piirkonda siseneda ja sealt väljuda. Seetõttu on tõenäolisem, et kui nende eelistatud asukohas asuvad sobivad sihtmärgid vähenevad, lõpetatakse kuritegevus, kui et see nihkub vähem tuttavasse piirkonda. [14]

Lõpuks võtavad teatud kurjategijad arvesse riske ja jõupingutusi, mis on vajalikud tasu saamiseks. Kui riskide ja jõupingutuste maksimeerimiseks võetakse ennetavaid meetmeid, näiteks piirde kindlustamisega, hakkavad tabamise riskid kaaluma üles kuriteost saadava võimaliku kasu. Järelikult võib see viia selleni, et kurjategija loobub oma plaanidest, selle asemel et oma tegevust ümber paigutada. [15]

KURITEOENNETUSE KAUDNE ÜLEKANDUMINE

Teine märkimisväärne tulemus on kuriteoennetuse kaudne ülekandumine lähedalasuvatesse piirkondadesse, kus kuriteoennetust sihilikult ei kasutata.[16] Selline ülekandumine toimub siis, kui sekkumise kasulik mõju levib kaugemale kui kohad, üksikisikud või kuriteoliigid, millele kuriteoennetus oli otseselt suunatud. Lihtsamalt öeldes ulatub sekkumise positiivne mõju kaugemale kui sekkumise esialgne eesmärk. Lisaks saavutatakse see positiivne mõju täiendavaid ressursse kasutamata. Praktikas tähendab see, et tõhus kodudesse sissemurdmise vastane algatus ühes naabruskonnas toob kaasa ka vähem sissemurdmisi ümbruskonnas. [17]

Sarnaselt ümberpaigutamisele toimub kaudne ülekandumine mitmel viisil. Näiteks võivad teatud kauplustes rakendatavad strateegiad, mis muudavad sihtmärkidele ligipääsu raskemaks (nt elektroonilised turvaelemendid või kallite esemete hoiustamine muust kaubast eraldatult) vähendada vargusi ka teistes kauplustes, kus selliseid strateegiaid ei kasutata. Lisaks sellele võivad need strateegiad panna poevargaid teisi kauplusi (nt kasutatud kaupade kauplused või bensiinijaamad) üldse vältima. Teine võimalus on, et selline sekkumine vähendab ka muud liiki kuritegevust. Lõpuks võib juhtuda, et isegi kui turvaelemendid ei toimi, on poevargad enne varguse toimepanemist siiski ettevaatlikumad. [18]

Elukeskkond- vs. ühiskond

Ülekandumise mõju on sama raske mõõta kui ümberpaigutamise mõju. Nende mõjude uurimisel keskendutakse siiski peamiselt lähimale mõjule lähi elukeskkonnas (naabertänavatel või -asumites), mitte kaugele mõjule paikkonnas (naaberpiirkondadesse või -riikidesse).[19] See on tingitud sellest, et asukohapõhine kuriteoennetus keskendub peamiselt konkreetsetele kuritegevuse liikidele konkreetsetes elukeskkondades. Sellega püütakse ennetada sissemurdmisi naabruskonnas, tuvastades ja vähendades varguste võimalusi.[20] Kuid nii kuritegevuse väljatõrjumine kui ka kaudse mõju ülekandumine võib toimuda ka ühiskonnas ja paikkondades, st laiemas haardeulatuses, nagu toimub organiseeritud kuritegevuse puhul.

Organiseeritud kuritegelikel rühmitustel on palju rohkem kogemusi, teadmisi ja vahendeid kui juhuslikul kurjategijal. Neil on juurdepääs keerukale (rahvusvahelisele) võrgustikule, mis aitab neil mööda hiilida asukonnapõhise kuriteoennetuse jõupingutustest. Näiteks inimkaubitsejad leiavad suurema tõenäosusega alternatiive ja nihutavad kuritegevuse teise piirkonda või isegi riiki, sest nende puhul on ohus palju suurem hulk ressursse, inimesi ja raha. [21]

Oluline on aru saada, et see, mis toimib mikroruumides, ei pruugi toimida makroruumides ja vastupidi, eriti seoses olukorrapõhise kuriteoennetusega, mis keskendub konkreetsete piirkondade poolt loodud kuritegevuse võimaluste vähendamisele. Seetõttu peame kindlaks tegema, mis toimib, milliste kuritegude puhul ja millistes ruumides, rakendades tõenduspõhist tegutsemistja hinnates nende tulemusi. [22]

On selge, kuidas kuritegevuse vähenemine on tõenäolisem tulemus kui kuritegevuse ümberpaigutamine. Kuidas saame aga teadlikult suurendada kaudse mõju ülekandumist, et suurendada positiivsete mõjude levikut teistesse piirkondadesse?

Esiteks saavad poliitikakujundajad ja praktikud ise teadlikult suurendada kuriteoennetuse kaudse ülekandumise mõju. Üks meetod selleks on kohalike kuritegevuse ennetamise algatuste laiaulatuslik reklaamimine. Kui uued turvakaamerad võetakse kasutusele kindlates paikades, näiteks parkimiskohtades või avalikel väljakutel, võib omavalitsus seda meedet reklaamida, nimetamata konkreetselt kõiki asukohti. See aitab kaasa sellele, et kurjategijad usuvad, et sekkumist rakendatakse laiemalt, kui nad algselt arvasid. Samamoodi, kui selliste algatuste ajastust konkreetselt ei määrata, pannakse õigusrikkujad uskuma, et järelevalve algab varem või kestab kauem, kui see tegelikult on. Kõik see tekitab vale, kuid suurema kinnipidamise ohu. [23]

Teine meetod seisneb suurema paindlikkuse ja varieeruvuse sisseviimises kuriteoennetuse sekkumismeetmetesse. Algatused peaksid olema nii pidevad kui ka juhuslikud, mitte jaotatud ühtlaselt ja korduvalt ühes ja samas piirkonnas. Suurem mitmekesisus tekitab täiendavat ebakindlust kurjategijates ja suurendab neile ohtu tegeliku kinnipidamisriski suhtes. See tähendab, et selle asemel, et korraldada iganädalane politseipatrull samal tänaval samal ajal, võiks neid patrulle korraldada juhuslikult määratud päevadel eri kohtades. Selline varieeruvus suurendab tabamise riski. [24]

Keerulisem asi on fikseeritud kuriteoennetusmeetmed, näiteks turvakaamerad või spetsiaalsed akna- ja ukselukud. Need on paiksed ja nende töös ei ole lihtne leida varieeruvust ajas ja kohas. Seetõttu võib ebakindlust tekitada üldisemate teavituste kasutamine. Selle asemel, et reklaamida turvakaameraid või häiresüsteeme konkreetsele hoonele, võiks tööstuspiirkonna sissepääsu juurde panna üles ennetava turvakaameratest märku andva sildi, et luua segadust ja tekitada turvalisuse efekti. [25]

KOKKUVÕTE

Kuritegevuse ümberpaigutamise võimalus on alati olemas. Selle võimalikud ilmingud on nii mitmekesised, et on raske uurida nähtust kõigis selle võimalikes aspektides. Sellegipoolest võib öelda, et kuritegevuse lõpetamine ja kuritegevuse ennetamise kaudne ülekandumise kaalub üldiselt üles negatiivse mõju, mis on kuritegevuse ümberpaigutamine. Järelikult on tõhusa asukohapõhise kuriteoennetuse lõpptulemus kuritegevuse üldine vähenemine. Esiteks, vähendades kuritegevuse võimalusi, muutuvad riskid ja jõupingutused ebaproportsionaalseks võrreldes võimalike hüvedega, mistõttu on kurjategijatel lihtsam lõpetada kuriteo toimepanemine, selle asemel et teha suuremaid jõupingutusi selle ümberpaigutamiseks. Teiseks loob kaudne ülekandumine olukorra, kus ennetusalgatuse positiivne mõju levib naaberpiirkondadesse. Lisaks sellele võib levitamise mõju teadlikult suurendada, edendades ennetusalgatusi. See võib põhjustada seda, et õigusrikkujad hindavad sekkumiste ajastust, asukohta ja intensiivsust üle ning võivad tekitada suurema kinnipidamise ohu.

Lõppmärkused

1 Steven Lab, *kuriteoennetus:* London:

2 Rob T. Guerette ja Kate Bowers, Kuritegevuse ümberpaigutamise ja kasu leviku ulatuse hindamine: A Review of Situational Crime Prevention Evaluations, *Criminology* 47 (2009), 1333. Lab, *Crime Prevention: Approaches, Practices, and Evaluations*, 106. René B.P. Hesseling, Displacement: A Review of the Empirical Literature, *Crime Prevention Studies* 3 (1994), 198. Rob T. Guerette, *Analyzing Crime Displacement and Diffusion*, United States: Center for Problem-Oriented Policing, 2009, 3.

3 Guerette ja Bowers, "Kuritegevuse ümberpaigutamise ja kasu leviku ulatuse hindamine": A Review of Situational Crime Prevention Evaluations, 1333. Lab, *Crime Prevention: Approaches, Practices, and Evaluations*, 106. Elizabeth Rowe jt, Organiseeritud kuritegevus ja avaliku sektori korruptsioon: A Crime Sripts Analysis of Tactical Displacement Risks, *Trends & Issues in Crime and Criminal Justice* 444 (2013), 1. David Weisburd jt, Protocol: Displacement of Crime and Diffusion of Crime Control Benefits in Large-Scale Geographic Areas, *Campbell Systematic Reviews* 7:1 (2011), 3. Hesseling, Displacement: A Review of the Empirical Literature, 198. Matthijs F. J. Vijlbrief, Looking for Displacement Effects: Exploring the Case of Ecstasy and Amphetamine in the Netherlands, *Trends in Organized Crime* 15 (2012), 199. Guerette, *Analyzing Crime Displacement and Diffusion*, 3.

4 Anthony A Braga, David Weisburd ja Brandon Turchan, Focused Deterrence Strategies Effects on Crime: A Systematic Review, *Campbell Systematic Reviews* 15:3 (2019), 15-7. Weisburd jt, protokoll: Kuritegevuse nihutamine ja kuritegevuse kontrolli eeliste levik suurtes geograafilistes piirkondades, 3. Hesseling, Displacement: A Review of the Empirical Literature, 199. Cody W. Telep et al., Displacement of Crime and Diffusion of Crime Control Benefits in Large-Scale Geographic Areas: A Systematic Review, *Journal of Experimental Criminology* 10 (2014), 516-7. Vijlbrief, Looking for Displacement Effects: Exploring the Case of Ecstasy and Amphetamine in the Netherlands, 209-11.

5 Shane D. Johnson, Rob T. Guerette ja Kate Bowers, Crime Displacement: What We Know, What We Don't Know, and What It Means for Crime Reduction, *Journal of Experimental Criminology* 10:4 (2014), 567. Hesseling, Displacement: A Review of the Empirical Literature, 219. Vijlbrief, Looking for Displacement Effects: Exploring the Case of Ecstasy and Amphetamine in the Netherlands, 201. Guerette ja Bowers, Assessing the Extent of Crime Displacement and Diffusion of Benefits: A Review of Situational Crime Prevention Evaluations, 1335. Weisburd jt, protokoll: Kuritegevuse nihutamine ja kuritegevuse kontrollimisest saadava kasu levik suuremahulistes geograafilistes piirkondades, 3. Guerette, *Analyzing Crime Displacement and Diffusion*, 3-4.

6 Kate Bowers et al., Spatial Displacement and Diffusion of Benefits among Geographically Focused Policing Initiatives, *Campbell Systematic Reviews* 7:1 (2011), 4-5. Guerette ja Bowers, Assessing the Extent of Crime Displacement and Diffusion of Benefits: A Review of Situational Crime Prevention Evaluations, 1334-5. Robert Barr ja Ken Pease, Crime Placement, Displacement and Deflection, *Crime and Justice* 12 (1990), 289.

7 Euroopa kriminaalpreventsiooni võrgustik, Kuriteoennetuse algatuste hindamine, Toolbox Series nr 3, Brüssel: EUCPN, 2013. European Crime Prevention Network, Evaluation of Crime Prevention Initiatives: The Principles of Evaluation, teemapaber nr 5, Brüssel: EUCPN, 2013.

8 Guerette ja Bowers, "Kuritegevuse ümberpaigutamise ja kasu leviku ulatuse hindamine": A Review of Situational Crime Prevention Evaluations, 1332-8. Johnson, Guerette ja Bowers, Crime Displacement: What We Know, What We Don't Know, and What It Means for Crime Reduction (Mida me teame, mida me ei tea ja mida see tähendab kuritegevuse vähendamiseks), 567. National Academies of Sciences, Engineering, and Medicine, *Proactive Policing: Effects on Crime and Communitites*, Washington, DC: The National Academy Press, 2018, 330.

9 Anthony A. Braga, Martin A. Andresen ja Brian A. Lawton, The Law of Crime Concentration at Places, *Journal of Quantitative Criminology* 33 (2017). Anthony A. Braga jt, Hot Spots Policing of Small Geographic Areas Effects on Crime, *Campbell Systematic Reviews* 15:3 (2019), 3. Guerette ja Bowers, Assessing the Extent of Crime Displacement and Diffusion of Benefits: A Review of Situational Crime Prevention Evaluations, 1332-8. Johnson, Guerette ja Bowers, Crime Displacement: What We Know, What We Don't Know, and What It Means for Crime Reduction (Mida me teame, mida me ei tea ja mida see tähendab kuritegevuse vähendamiseks), 567. National Academies of Sciences, *Proactive Policing: Effects on Crime and Communitites*, 330.

10 Labor, *kuritegevuse ennetamine:* 108-9.

11 Euroopa kuriteoennetuse võrgustik, "What Works to Prevent Domestic Burlegary?", Brüssel: EUCPN, 2021, 4.

12 Labor, *kuritegevuse ennetamine:* 108-9. Guerette ja Bowers, Assessing the Extent of Crime Displacement and Diffusion of Benefits: A Review of Situational Crime Prevention Evaluations, 1335-6. Anthony Braga, Andrew Papachristos ja David Hureau, Hot Spots Policing Effects on Crime, *Campbell Systematic Reviews* 8:1 (2012), 30.

13 Johnson, Guerette ja Bowers, Crime Displacement: What We Know, What We Don't Know, and What It Means for Crime Reduction, 552-4. Anthony A. Braga, Protocol: Systematic Review of the Effects of Hot Spots Policing on Crime, *Campbell Systematic Reviews* 1:1 (2005), 2-3. Braga et al., Hot Spots Policing of Small Geographic Areas Effects on Crime, 2. European Crime Prevention Network, What Works to Prevent Domestic Burglary?

14 Johnson, Guerette ja Bowers, Crime Displacement: Mis me teame, mida me ei tea ja mida see tähendab kuritegevuse vähendamiseks, 552-3. Guerette ja Bowers, Assessing the Extent of Crime Displacement and Diffusion of Benefits: A Review of Situational Crime Prevention Evaluations, 1336. Braga, protokoll: Systematic Review of the Effects of Hot Spots Policing on Crime, 2-3.

15 Karen Clarke Bullock, Ronald V. ja Nick Tilley, *Organiseeritud kuritegevuse situatiivne ennetamine*, Portland: Willan Publishing, 2010, 1-2.

16 Ronald Clarke ja David Weisburd, "Kuritegevuse kontrollimise eeliste hajutamine: Observations on the Reverse of Displacement, *Crime Prevention Studies* 2 (1994), 168-9. Kate Bowers, Shane Johnson ja Rob T. Guerette, Protocol: Spatial Displacement and Diffusion of Benefits among Geographically Focused Policing Initiatives, *Campbell Systematic Reviews* 5:1 (2009), 1334. Braga, Weisburd ja Turchan, Focused Deterrence Strategies Effects on Crime: A Systematic Review, 2. Johnson, Guerette ja Bowers, Crime Displacement: What We Know, What We Don't Know, and What It Means for Crime Reduction (Mida me teame, mida me ei tea ja mida see tähendab kuritegevuse vähendamiseks), 550. National Academies of Sciences, *Proactive Policing: Effects on Crime and Communitites*, 330. Telep et al., Displacement of Crime and Diffusion of Crime Control Benefits in Large-Scale Geographic Areas: A Systematic Review, 516. Lab, *Crime Prevention: Approaches, Practices, and Evaluations*, 112. Braga, Papachristos ja Hureau, Hot Spots Policing Effects on Crime, 31.

17 Clarke ja Weisburd, Diffusion of Crime Control Benefits: Observations on the Reverse of Displacement, 168-9. Bowers, Johnson ja Guerette, protokoll: Spatial Displacement and Diffusion of Benefits among Geographic Focused Policing Initiatives, 1334. Guerette, *Analyzing Crime Displacement and Diffusion*, 4.

18 Guerette, *Analüüsides kuritegevuse nihkumist ja levikut*, 4.

19 Johnson, Guerette ja Bowers, Crime Displacement: Mis me teame, mida me ei tea ja mida see tähendab kuritegevuse vähendamiseks, 550. Telep et al., Displacement of Crime and Diffusion of Crime Control Benefits in Large-Scale Geographic Areas: A Systematic Review, 517.

20 Auzeen Shariati ja Rob Guerette, Situatsiooniline kuriteoennetus, *Kuritegevuse ja vägivalla ennetamine2017*, 2. European Crime Prevention Network, What Works to Prevent Domestic Burlegary Burlegary?

21 Vijlbrief, Looking for Displacement Effects: 209-11, "Exploring the Case of Ecstasy and Amphetamine in the Netherlands" (Ekstaasi ja amfetamiini uurimine Madalmaades). Telep et

al., Displacement of Crime and Diffusion of Crime Control Benefits in Large-Scale Geographic Areas: A Systematic Review, 541. ibid., 544.

22 Patricia Brantingham, Paul J. Brantingham ja Wendy Taylor, Situatsiooniline kuriteoennetus kui põhikomponent sisseehitatud kuriteoennetuses, *Canadian Journal of Criminology & Criminal Justice* 47 (2005), 287.

23 Nick Tilley, Seven Misconceptions of Situational Crime Prevention, *Handbook of Crime Prevention and Community SafetyRoutledge*, 2005, 53. Telep et al., Displacement of Crime and Diffusion of Crime Control Benefits in Large-Scale Geographic Areas: A Systematic Review, 542. Clarke ja Weisburd, Diffusion of Crime Control Benefits: Observations on the Reverse of Displacement, 174-7. Ronald V. Clarke, *Situatiivne kuriteoennetus*: Criminal Justice Press Monsey, NY, 1997, 33.

24 Clarke ja Weisburd, Diffusion of Crime Control Benefits: Observations on the Reverse of Displacement, 174.

25 Ibid.

Tsitaat

EUCPN (2022). Kas kuritegevuse ennetamine tähendab kuritegevuse väljatõrjumist?. Brüssel: EUCPN.

Õiguslikud märkused

Käesoleva väljaande sisu ei pruugi kajastada ühegi ELi liikmesriigi või Euroopa Liidu või Euroopa ühenduste ameti või institutsiooni ametlikku arvamust.

Autorid/toimetajad

Sarah Bosman, teadustöötaja, EUCPNi sekretariaat.

Osa projektist “EUCPNi sekretariaat”, juuni 2022, Brüssel.
Euroopa Liidu Sisejulgeolekufondi rahalise toetusega - Politsei

Kontakt: **www.eucpn.org**